

تبیین راهبرد تحقق فضای سبز پایدار در منطقه ۷ شهر تهران

سید محمود طباطبایی^{۱*}، سارا عباسی دامانی^۲

۱- گروه برنامه ریزی شهری، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Tabatabaiee2017@Gmail.Com

۲- دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی نوشیروانی، بابل، ایران

چکیده

توجه به شیوه زیست شهری و برنامه ریزی در راستای برقراری تعادل زیست محیطی در شهرها از ضروریات توسعه پایدار شهری است. برنامه ریزی در جهت ایجاد یک فضای سبز پایدار با هدف رسیدن به محیط زیست شهری پایدار امری ضروری است و این برنامه ریزی باید به سمت و سویی سوق داده شود که پایداری و کاهش هزینه را به دنبال داشته باشد. تحقیق حاضر از نوع تحلیلی-توصیفی است که با ماهیت کاربردی ارائه شده است. در این پژوهش تلاش شده است تا با استفاده تلفیقی از قابلیت های سیستم اطلاعات جغرافیایی و مدل تاپسیس و با توجه به شاخص های توسعه پایدار شهری الگوی مناسب از چیدمان مکانی-فضایی فضای سبز شهری در محدوده مورد مطالعه ارائه گردد. در این پژوهش پس از انتخاب معیارهای موثر و وزن دهی به معیارها، با تلفیق این معیارها با روش تاپسیس که از مدل های جبرانی سیستم های تصمیم گیری چند معیاره می باشد به انتخاب مکان های بهینه برای کاربری فضای سبز در منطقه ۷ شهرداری تهران اقدام شد. با توجه به نقشه خروجی مدل تاپسیس و مقایسه آن با نقشه کاربری اراضی محدوده مورد مطالعه، مشخص شد که زمین های مناسب برای ایجاد فضای سبز تناسب زیادی با کاربری اراضی دارند. در ادامه با توجه به آلودگی بالای هوا و صوت در محدوده مورد مطالعه به لحاظ موقعیت مرکزی و مهم آن در سطح شهر، اقدام به معرفی گونه های بومی مناسب برای آلودگی هوا و صوت شده است. استفاده از گونه های گیاهی بومی و برنامه ریزی صحیح فضای سبز شهری باعث تنوع، زیبایی و ارتقای اکولوژیکی محیط خواهد شد و در نهایت پایداری زیست محیطی شهرها را به همراه خواهد داشت.

واژه های کلیدی: فضای سبز، توسعه پایدار، مدل تاپسیس، منطقه ۷ شهرداری تهران

۱- مقدمه

واژه توسعه پایدار که برای اولین بار به طور رسمی «برانت لندن» در سال ۱۹۸۷ میلادی در گزارش «آینده مشترک ما» مطرح کرد (زیاری، ۱۳۸۳: ۱۷۳) یعنی توسعه ای که بتواند نیازهای نسل امروز را بدون به مخاطره انداختن نیازهای نسل آینده تأمین نماید (Coznens, 2002: 132).

امروزه شهر همچون یک اکوسیستم پیچیده و پویا می باشد و این مفهوم واقعی یک شهر است و سیستم های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نمی توانند نقش حیاتی طبیعت را در شهرها نادیده بگیرند. با توجه به اینکه در دنیای امروزی سعادت و شقاوت بسیاری از انسانها در شهرها رقم می خورد، بنابراین می توان نتیجه گیری کرد که آغاز فرایند توسعه پایدار بدون پیوند آن با شهرها برای ما ممکن نخواهد بود (شیری، ۱۳۸۵، ۲۴).